AKTIN NÖVÜ	Qanunlar
QƏBUL EDİLDİYİ TARİX	20.05.1997
QEYDİYYAT NÖMRƏSİ	296-IQ
ADI	Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında
RƏSMİ DƏRC EDİLDİYİ MƏNBƏ	Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu (Dərc olunma tarixi: 30-11-1997, Nəşr nömrəsi: 05, Maddə nömrəsi: 399)
QÜVVƏYƏ MİNMƏ TARİXİ	
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VAHİD HÜQUQI TƏSNİFATI ÜZRƏ İNDEKS KODU	340.000.000 090.000.000
HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİNİN QEYDİYYAT NÖMRƏSİ	
HÜQUQİ AKTIN HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLDİYİ TARİX	01.07.2011

Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə onların həyatının və *həyat və sağlamlığının dövlət icbari şəxsi sığortası sahəsində münasibətləri tənzimləyir.*[1]

M a d d ə 1 . **Hərbi qulluqçuların dövlət icbari sığortası haqqında qanunvericilik**

1.1. Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr, bu Qanun, habelə Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə tənzimlənir.[2]

1.2. Ələt azad iqtisadi zonasında hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası sahəsində münasibətlər "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq tənzimlənir.[3]

Maddə 2.Əsas anlayışlar

2.1. Bu Qanunda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. dövlət icbari şəxsi sığorta – sığortaolunanların həyat və sağlamlığının bu Qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada icbari formada sığorta olunmasına yönəldilmiş münasibətlər sistemi;

2.1.2. sığortaçı – bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada dövlət icbari şəxsi sığorta üzrə fəaliyyəti həyata keçirən və sığorta vəsaitlərini idarə edən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum);

2.1.3. sığortaolunan – barəsində sığorta fəaliyyəti həyata keçirilən Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrində, dövlət təhlükəsizliyi, xarici kəşfiyyat orqanlarında, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti subyektlərində, habelə hərbi xidmət nəzərdə tutulmuş digər dövlət orqanlarında (dövlət orqanlarının strukturuna daxil olan qurumlarda) hərbi xidmətdə olan şəxslər və toplanışlarda olan hərbi vəzifəlilər;

2.1.4. sığortalı – sığortaolunan üçün sığorta haqqı ödəyən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) və Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğu;

*2.1.5. sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxs – bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada sığorta ödənişini almaq hüququ olan sığortaolunan və ya onun vərəsəsi;*KMQ1

2.1.6. sığorta hadisəsi – sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsə sığorta ödənişinin ödənilməsi üçün əsas olan bu Qanunun 5-ci maddəsi ilə müəyyən edilən hal;

2.1.7. sığorta haqqı – bu Qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və məbləğdə sığortalılar tərəfindən hər bir sığortaolunan üzrə hər il üçün sığortaçıya ödənilməli olan pul məbləği;

2.1.8. sığorta vəsaiti – bu Qanunun 8-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan mənbələr hesabına formalaşan vəsait;

2.1.9. sığorta ödənişi – sığorta hadisəsi baş verdikdə sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsə sığortaçı tərəfindən ödənilən birdəfəlik pul vəsaiti;

2.1.10. sığorta ehtiyatı – sığorta ödənişlərinin davamlılığının təmin edilməsi məqsədilə sığorta haqları üzrə illik daxilolmaların proqnozunun 5 faizədək hissəsində hesablanan vəsaitdir.

Maddə 3. Dövlət icbari şəxsi sığortanın prinsipləri

3.1. Dövlət icbari şəxsi sığortanın əsas prinsipləri aşağıdakılardır:

3.1.1.dövlət icbari şəxsi sığortanın məcburiliyi;

3.1.2. dövlət icbari şəxsi sığortanın subyektlərinin (sığortaçının, sığortalının, sığortaolunanın) hüquq bərabərliyi.

Maddə 4. Sığorta məbləğinin və sığorta haqqının miqdarı

4.1. Sığortaolunan on bir min manat məbləğində sığorta edilir.

4.2. Sığorta haqqı bu Qanunun 4.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan sığorta məbləğinin 1 faizi miqdarında müəyyən edilir.[4]

Maddə 4-1. Sığortaolunanın hüquq və vəzifələri

4-1.1. Sığortaolunanın aşağıdakı hüquqları vardır:

4-1.1.1. dövlət icbari şəxsi sığorta etdirməyi sığortalıdan tələb etmək;

4-1.1.2. sığortaçıdan və sığortalıdan dövlət icbari şəxsi sığorta ilə bağlı hüquq və vəzifələrinin izah edilməsini tələb etmək;

4-1.1.3. sığorta ödənişinin bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada və müddətdə verilməsini sığortaçıdan tələb etmək;

4-1.1.4. yazılı müraciət əsasında hesablanmış və ödənilmiş sığorta haqqının məbləği barədə sığortaçıdan və ya sığortalıdan məlumat almaq.

4-1.2. Sığortaolunanın aşağıdakı vəzifələri vardır:

4-1.2.1. sığortaçı tərəfindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemi vasitəsilə məlumatların əldə edilməsi mümkün olmadığı hallarda sığorta hadisəsinin baş verdiyini təsdiq edən sənədləri və məlumatları sığortaçıya bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada tam və düzgün təqdim etmək;

4-1.2.2. fərdi məlumatları dəyişildikdə həmin dəyişikliklərə dair məlumatların müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemi vasitəsilə əldə edilməsi mümkün olmadığı hallarda bu barədə 5 iş günü müddətində sığortalıya yazılı məlumat vermək.

4-1.3. Bu Qanunun 4-1.1.2-ci, 4-1.1.3-cü və 4-1.2.1-ci maddələri sığortaolunanın sığorta ödənişi almaq hüququ olan vərəsələrinə də şamil edilir.

Maddə 4-2. Sığortaçının hüquq və vəzifələri

4-2.1. Sığortaçının aşağıdakı hüquqları vardır:

4-2.1.1. sığortalıdan sığorta haqqını və rüblük hesabatları almaq;

4-2.1.2. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemi vasitəsilə məlumatların əldə edilməsi mümkün olmadığı hallarda sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsdən sığorta ödənişinin ödənilməsi, habelə uçot məlumatlarında dəyişikliklərin edilməsi üçün tələb olunan sənədləri və məlumatları tələb etmək;

4-2.1.3. sığorta hadisəsinin müəyyən edilməsi ilə bağlı, sığortalıdan və aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) məlumat və ya sığortaolunanın həmin sığortalı üzrə sığortaolunan hesab olunmasına dair arayış almaq (o cümlədən elektron qaydada);

4-2.1.4. sığortalı tərəfindən bu Qanunun tələblərinə əməl edilməsinin təhlilini aparmaq və nəticəsi barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) məlumat vermək;

4-2.1.5. bu Qanunla müəyyən olunmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

4-2.2. Sığortaçının aşağıdakı vəzifələri vardır:

4-2.2.1. sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsə və sığortalıya dövlət icbari şəxsi sığorta ilə bağlı hüquq və vəzifələrini izah etmək;

4-2.2.2. sığorta ödənişinin bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada və müddətdə ödənilməsini təmin etmək;

4-2.2.3. hər bir sığortalıya və bu Qanunun 9.1-ci maddəsinə əsasən dövlət icbari şəxsi sığortaya nəzarəti həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) sığorta ödənişlərinin icrasına dair məlumat təqdim etmək;

4-2.2.4. sığortalının təqdim etdiyi məlumatlar əsasında sığortalıların və sığortaolunanların uçotunu aparmaq;

4-2.2.5. sığortaolunanın yazılı müraciətinə əsasən hesablanmış və ödənilmiş sığorta haqqının məbləği barədə uçot məlumatlarını təqdim etmək;

4-2.2.6. bu Qanunun 8-1-ci maddəsinə uyğun olaraq sığorta vəsaitlərini idarə etmək;

4-2.2.7. sığortalı tərəfindən sığorta haqlarının sığortaçıya ödənilməsinə nəzarət etmək;

4-2.2.8. bu Qanunla müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

Maddə 4-3. Sığortalının hüquq və vəzifələri

4-3.1. Sığortalının aşağıdakı hüquqları vardır:

4-3.1.1. özünün və sığortaolunanın qanuni mənafelərini müdafiə etmək;

4-3.1.2. sığortaçı və sığortaolunandan bu Qanunla müəyyən edilmiş vəzifələrinə əməl edilməsini tələb etmək;

4-3.1.3. sığortaçıdan dövlət icbari şəxsi sığorta ilə bağlı hüquq və vəzifələrinin izah edilməsini tələb etmək;

4-3.1.4. sığorta ödənişlərinə dair sığortaçıdan məlumat almaq;

4-3.1.5. bu Qanunla müəyyən olunmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

4-3.2. Sığortalının aşağıdakı vəzifələri vardır:

4-3.2.1. Sığortaolunanları dövlət icbari şəxsi sığorta etdirmək;

4-3.2.2. bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada, məbləğdə və müddətdə sığorta haqqını tam həcmdə sığortaçıya ödəmək;

4-3.2.3. sığortaolunanlar və özü barədə məlumatları bu Qanunun 4-4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydaya uyğun olaraq sığortaçıya təqdim etmək;

4-3.2.4. sığorta ödənişinin alınması üçün sənədlərin rəsmiləşdirilməsində və sığorta ödənişlərinin alınmasında sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsə kömək etmək;

4-3.2.5. sığorta haqlarının uçotunu aparmaq və hər rüb üzrə, rüb başa çatdıqdan sonra növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq, ödənilmiş sığorta haqları və sığortaolunanlar barədə sığortaçıya müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi qaydada və formada hesabat vermək;

4-3.2.6. bu Qanunla müəyyən olunmuş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

Maddə 4-4. Sığortaolunanların və sığortalıların uçotu və sığorta haqlarının hesablanması, ödənilməsi, ödənilməsinə nəzarət, artıq ödənilmiş sığorta haqlarının qaytarılması qaydası

Dövlət icbari şəxsi sığortası məqsədilə sığortalıların təqdim etdiyi məlumatlar əsasında sığortaolunanların və sığortalıların sığortaçıda uçotu, habelə sığortalılar tərəfindən sığorta haqlarının hesablanması, sığortaçıya ödənilməsi, ödənilməsinə nəzarət və artıq ödənilmiş sığorta haqlarının qaytarılması qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.[5]

M a d d ə 5 . **Sığorta hadisələri və ödənişləri**[6]

Aşağıdakılar sığorta hadisələri hesab edilir və onlara görə sığorta ödənişləri bu Qanunun *4.1-ci* maddəsi ilə müəyyən edilmiş sığorta *məbləğlərinin* müvafiq faiz nisbətlərində verilir:[7]

a) sığorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman həlak olduqda, öldükdə və ya xəbərsiz itkin düşdüyünə görə məhkəmə qərarı ilə ölmüş elan edildikdə — 100 faiz;

b) sığorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması, habelə xəstələnməsi nəticəsində xidmətdən (toplanışdan) buraxıldıqdan sonra üç il müddətində öldükdə — 100 faiz;

c) sığorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman xəbərsiz itkin düşdükdə (məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda) — 100 faiz;

ç) hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirərkən və ya həqiqi hərbi xidmət *(toplanış)* dövründə xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) almasına, habelə həqiqi hərbi xidmət *(toplanış)* dövründə xəstələnməsinə görə həqiqi hərbi xidmətə *(toplanışa)* yararsız hesab edilərək həqiqi hərbi xidmətdən (toplanışdan) ehtiyata və ya istefaya buraxıldığı gündən, həmçinin ehtiyata və ya istefaya buraxıldığı gündən həqiqi hərbi xidmət *(toplanış)* dövründə alınmış xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) və ya xəstəliklə əlaqədar üç il müddətində *sığortaolunanın əlilliyi müəyyən edildikdə*:[8]

- *orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına* görə — 80 faiz;[9]
- *orqanizmin funksiyalarının 61-80 faiz pozulmasına* görə — 60 faiz; [10]
- *orqanizmin funksiyalarının 31-60 faiz pozulmasına* görə — 40 faiz; [11]

d) sığorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman, bu maddənin a, b və ç bəndlərində nəzərdə tutulmuş hallarla nəticələnməyən:

- ağır xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda — 25 faiz;
- *az ağır xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) — 15 faiz;*[12]
- yüngül xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda — 5 faiz.

Ağır, az ağır və yüngül xəsarət növləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən təsdiq edilmiş siyahıya uyğun olaraq müəyyən edilir.[13]

Maddə 6.Dövlət icbari şəxsi sığortanın aparılması qaydası

6.1. Sığortaolunanların dövlət icbari şəxsi sığortası hər il dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına aparılır.

6.2. Sığortalılar sığortaolunanların dövlət icbari şəxsi sığortasını təmin etmək üçün sığorta haqlarının məbləğini hər il rüblər üzrə bu Qanunun 4-4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydaya uyğun olaraq sığortaçıya ödəyir.

6.3. Sığorta haqqı sığortalı tərəfindən hər il üçün hər bir sığortaolunana görə ödənilir.

6.4. Sığortaolunanlar hərbi qulluqçu statusu əldə etdikləri gündən bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada sığortalı tərəfindən sığorta olunurlar.

Maddə 7.Sığorta ödənişinin verilməsi

7.1. Sığortaçı sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsə sığorta ödənişini sığorta hadisəsi ilə bağlı məlumatın müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sisteminə daxil olduğu, bu mümkün olmadıqda isə sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxs müraciətinin daxil olduğu gündən 10 iş günü müddətində verir. Sığorta ödənişinin verilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunur.

7.2. Sığortalı və digər aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) sığorta ödənişlərinin alınması üçün sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsə kömək etməlidirlər.

7.3. Bu Qanunun 4-3.2.5-ci maddəsinə uyğun olaraq sığortalı tərəfindən sığortaçıya hesabat təqdim olunmadığı hallarda sığorta ödənişi sığortalının sığortaolunanın həmin sığortalı üzrə sığortaolunan hesab olunmasına dair arayışına əsasən ödənilir və bu barədə məlumatlar sığortalının növbəti rübdə təqdim etdiyi hesabatda əks olunur.

7.4. Sığorta ödənişi verilmiş sığorta hadisəsi ilə bağlı yeni sığorta hadisəsi baş verdikdə müvafiq sığorta ödənişi əvvəl ödənilmiş məbləğ nəzərə alınmaqla ödənilir.

Maddə 8. Sığorta ödənişinin verilməsindən imtina

8.1. Sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxsə sığorta ödənişinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edilir:

8.1.1. sığortaolunanın sığorta hadisəsi ilə birbaşa bağlı olan qəsdən cinayət törətdiyi barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü və ya cinayət təqibini həyata keçirən orqanın müvafiq prosessual qərarı olduqda;

8.1.2. sığortaolunan bu Qanunun 7.1-ci maddəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş qaydaya uyğun olaraq sığorta ödənişinin alınması üçün tələb olunan sənədləri və məlumatları təqdim etmədikdə, yaxud təqdim edilmiş sənədlərin və məlumatların tam və ya düzgün olmadığı müəyyən edildikdə;

8.1.3. baş vermiş hadisə bu Qanunla müəyyən edilmiş sığorta hadisəsi hesab edilmədikdə;

8.1.4. sığorta hadisəsi sığortaolunanın bilavasitə alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya güclü təsir göstərən digər maddələrdən istifadə etməsi nəticəsində baş verdikdə;

8.1.5. sığortaolunan özünə qəsd etdikdə və həmin hal məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə təsdiq olunduqda.

8.2. Sığorta ödənişinin verilməsindən bu Qanunun 8.1.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hala görə imtina edildikdə sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxs imtinaya səbəb olan hal aradan qaldırıldıqdan sonra sığorta ödənişinin alınması üçün təkrar müraciət etmək hüququna malikdir.[14]

Maddə 8-1. Sığorta vəsaitləri

8-1.1. Sığorta vəsaitləri aşağıdakı mənbələr hesabına formalaşır:

8-1.1.1. bu Qanunla müəyyən olunmuş qaydada və məbləğdə ödənilən sığorta haqları;

8-1.1.2. kreditlər;

8-1.1.3. sığorta ehtiyatının təhlükəsizlik göstəriciləri üzrə meyarları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilən banklarda depozitə yerləşdirilməsindən əldə edilən gəlirlər;

8-1.1.4. qanunla qadağan edilməyən digər mənbələr.

8-1.2. Sığorta vəsaitləri aşağıdakı istiqamətlərdə istifadə olunur:

8-1.2.1. dövlət icbari şəxsi sığorta ödənişlərinin verilməsinə;

8-1.2.2. sığorta ehtiyatının yaradılmasına;

8-1.2.3. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilən hallarda müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial müdafiəsi və sosial təminatı ilə bağlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə;

8-1.2.4. idarəetmə xərclərinə;

8-1.2.5. qanunla müəyyən edilən digər istiqamətlərə.

8-1.3. İdarəetmə xərcləri sığorta haqqının 5 faizədək miqdarında müəyyən edilir və bu vəsaitin xərclənməsi müvafiq qaydada təsdiq olunmuş xərclər smetasına uyğun olaraq həyata keçirilir.

8-1.4. Sığorta vəsaitindən, o cümlədən sığorta ehtiyatından istifadə qaydasını müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) təsdiq edir.

8-1.5. Sığorta ehtiyatı sığorta haqlarının illik proqnoz həcminə bərabər olduqda, sığorta ehtiyatının artırılması dayandırılır, onun depozitə yerləşdirilməsindən əldə edilən gəlir isə müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial müdafiəsi və sosial təminatı ilə bağlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

8-1.6. Sığorta ödənişi almaq hüququ olan şəxslərin sayında kəskin artım nəticəsində sığorta ödənişləri üzrə illik gözlənilən xərclər sığorta haqları üzrə illik gözlənilən daxilolmadan artıq olduqda, gözlənilən sığorta ödənişləri üzrə xərclər və sığorta haqları üzrə daxilolmalar arasındakı kəsir sığorta ehtiyatı hesabına maliyyələşdirilir.

8-1.7. Cari ilin sonunda sığorta vəsaitinin istifadə olunmamış qalığı, sığorta ehtiyatı və onun depozitə yerləşdirilməsindən əldə edilmiş gəlir növbəti il üçün xərclərin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

Maddə 8-2. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən tətbiq edilən cərimələrdən ayırmalar

Bu Qanunun tələblərinin pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinə əsasən tətbiq edilən cərimələrdən toplanan vəsaitin 43 faizi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) hesabına köçürülür.[15]

Maddə 9. Nəzarət və bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

9.1. Dövlət icbari şəxsi sığortanın həyata keçirilməsinə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) nəzarət edir.

9.2. Sığortaçı dövlət icbari şəxsi sığorta sahəsində görülmüş işlərə dair müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) hesabat verir.

9.3. Bu Qanunun tələblərini pozan şəxslər Azərbaycan Respublikasının Mülki, İnzibati Xətalar və Cinayət məcəllələrində nəzərdə tutulmuş hallarda məsuliyyət daşıyırlar.[16]

~~M a d d ə 1 0 . **Vergitutma**~~[17]

~~Dövlət sığorta orqanlarına ödənilmiş sığorta haqları məbləğindən (sığorta xidmətlərinin göstərilməsindən alınan mənfəətdən başqa) və sığorta edilənlərə verilmiş sığorta ödənişlərindən vergi tutulmur.~~

M a d d ə 1 1 . **Mübahisələrə baxılması qaydası**

Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası ilə əlaqədar mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə müəyyən edilmiş qaydada, o cümlədən məhkəmə qaydasında həll edilir.[18]

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 20 may 1997-ci il
296-IQ

-
-
-

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 23 noyabr 2001-ci il tarixli 219-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, 12, maddə 736**)

2. 24 iyun 2005-ci il tarixli 948-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, 8, maddə 692**)

3. 1 sentyabr 2005-ci il tarixli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (“ **Azərbaycan” qəzeti, 16 oktyabr 2005-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, 8, maddə 872**)

4. 20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**)

5. 2 iyun 2008-ci il tarixli **618-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, 6, maddə 462**)

6. 2 oktyabr 2008-ci il tarixli 699-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 16 noyabr 2008-ci il, 257, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, 11, maddə 960)**

7. 21 dekabr 2010-cu il tarixli **38-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Respublika” qəzeti, 18 fevral 2011-ci il, 38, “Azərbaycan” qəzeti, 20 fevral 2011-ci il, 40, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, 02, maddə 71)**

8. 03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Respublika” qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491)**

9. 16 dekabr 2014-cü il tarixli **1130-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 6 fevral 2015-ci il, 28, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 2, maddə 73)**

10. 4 mart 2016-cı il tarixli **149-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 13 mart 2016-cı il, 57 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, 03, maddə 415)**

11. 7 aprel 2017-ci il tarixli **555-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 20 may 2017-ci il, 107 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, 5, maddə 686)**

12. 28 dekabr 2018-ci il tarixli **1416-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 31 yanvar 2019-cu il, 24, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 01, maddə 33)**

13. 22 oktyabr 2019-cu il tarixli **1685-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 13 noyabr 2019-cu il, 251 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 11, maddə 1691)**

14. 19 may 2020-ci il tarixli **108-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 12 iyul 2020-ci il, 134 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, 7, maddə 826)**

15. 3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317)**

16. 22 iyun 2021-ci il tarixli **351-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 19 avqust 2021-ci il, 173, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 8 maddə 897)**

Konstitusiya Məhkəməsinin Qərarları

KMQ1 1. “Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 2.1.5 və 4-1.3-cü maddələrində “vərəsə” müddəası sığortaolunanın (hərbi xidmətdə olan şəxslər və toplanışlarda olan hərbi vəzifəlilərin) ailə üzvlərini nəzərdə tutur.

2. “Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununda nəzərdə tutulan sığorta ödənişi sığortaolunanın miras əmlakına daxil olmadığından, həmin Qanunun 2022-ci il yanvarın 1-dək qüvvədə olmuş 7-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin a) bəndinin “vərəsəlik hüququnu təsdiq edən sənəd” müddəasının sığortaolunanın (hərbi xidmətdə olan şəxslər və toplanışlarda olan hərbi vəzifəlilərin) ailə üzvlərinə münasibətdə tətbiq edilməsi istisna edilir. **(Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsi Plenumunun 8 dekabr 2022-ci il tarixli qərarı – Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin rəsmi internet saytı, 27 dekabr 2022-ci il; “Respublika” qəzeti, 28 dekabr 2022-ci il, 285)**

QANUNA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

---

[1] 3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317)** ilə preambulada “**səhhətinin dövlət icbari şəxsi sığortası qaydalarını və şərtlərini müəyyən edir**” sözləri “**həyat və sağlamlığının dövlət icbari şəxsi sığortası sahəsində münasibətləri tənzimləyir** ” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[2] 2 oktyabr 2008-ci il tarixli 699-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 16 noyabr 2008-ci il, 257, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, 11, maddə 960)** ilə 1-ci maddədə **"Sığorta haqqında"** sözləri **"Mülki Məcəlləsi, "Sığorta fəaliyyəti haqqında"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.

03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Respublika” qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491)** ilə 1-ci maddədə “**Qanunu**” sözündən sonra “, “**İcbari sığortalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu**” sözləri əlavə edilmişdir.

3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317)** ilə 1.1-ci maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~*1.1.* Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası bu Qanunla, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Qanunu, “İcbari sığortalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və digər qanunları ilə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının bu Qanuna uyğun olaraq qəbul etdikləri normativ aktlarla tənzimlənir.~~

[3] 28 dekabr 2018-ci il tarixli **1416-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 31 yanvar 2019-cu il, 24, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 01, maddə 33)** ilə 1-ci maddənin mətni 1.1-ci maddə hesab edilmişdir və yeni məzmunda 1.2-ci maddə əlavə edilmişdir.

[4] 1 sentyabr 2005-ci il tarixli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, 8,**

maddə 872) ilə 2-ci maddədən "**və daxili işlər**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Bu Qanunun məqsədləri üçün hərbi qulluqçulara (sığorta edilənlərə) Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin, milli təhlükəsizlik və daxili işlər orqanlarının şəxsi heyəti, habelə, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə yaradılmış digər qoşun birləşmələrində hərbi xidmətdə olan şəxslər və toplanışlarda olan hərbi vəzifəlilər aid edilirlər.~~

24 iyun 2005-ci il tarixli 948-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, 8, maddə 692**) ilə 4-cü maddənin ikinci hissəsində "**işin aparılması üçün sığortaçının xərcləri də**" sözləri "**sığortaçının komisyon mükafatları da**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 4-cü maddənin birinci hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Bu Qanuna uyğun olaraq hər bir hərbi qulluqçu qanunvericiliklə müəyyən edilmiş minimum əmək haqqının min misli məbləğində sığorta edilir.~~

2 iyun 2008-ci il tarixli **618-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, 6, maddə 462**) ilə 4-cü maddəsinin birinci hissəsində "**qanunvericiliklə müəyyən edilmiş şərti maliyyə vahidinin on min misli**" sözləri "**on bir min manat**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

2 oktyabr 2008-ci il tarixli 699-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 16 noyabr 2008-ci il, 257, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, 8, maddə 872**) ilə 4-cü maddənin ikinci hissəsindən "**, sığortaçının komisyon mükafatları da nəzərə alınmaqla**" sözləri çıxarılmışdır.

03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 4-cü maddənin üçüncü hissəsi ləğv edilmişdir.

16 dekabr 2014-cü il tarixli **1130-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 6 fevral 2015-ci il, 28, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 2, maddə 73**) ilə 3-cü maddəyə yeni məzmunda ikinci hissə əlavə edilmişdir.

7 aprel 2017-ci il tarixli **555-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 20 may 2017-ci il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, 5, maddə 686**) ilə 2-ci maddəsində "**milli təhlükəsizlik**" sözləri "**dövlət təhlükəsizliyi, xarici kəşfiyyat**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

22 oktyabr 2019-cu il tarixli **1685-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 13 noyabr 2019-cu il, 251, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 11, maddə 1691**) ilə 2-ci maddədə "**Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə yaradılmış digər qoşun birləşmələrində**" sözləri "**hərbi xidmət nəzərdə tutulmuş digər dövlət orqanlarında (dövlət orqanlarının strukturuna daxil olan qurumlarda)**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə 2 - 4-cü maddələr aşağıdakı redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 2 . **Sığorta olunanlar**~~

~~Bu Qanunun məqsədləri üçün hərbi qulluqçulara (sığorta olunanlara) Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin, *dövlət təhlükəsizliyi, xarici kəşfiyyat* orqanlarının şəxsi heyəti, habelə *hərbi xidmət nəzərdə tutulmuş digər dövlət orqanlarında (dövlət orqanlarının strukturuna daxil olan qurumlarda)* hərbi xidmətdə olan şəxslər və toplanışlarda olan hərbi vəzifəlilər aid edilirlər.~~

~~M a d d ə 3 . **Sığortaçı**~~

~~Hərbi qulluqçuların sığortaçısı dövlət sığorta orqanıdır.~~

~~*Sığortaçı müvafiq riskləri sığorta etdirmək üçün müraciət edən və sığorta marağı olan bu Qanunun 6-cı maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə icbari sığorta müqaviləsi bağlamaqdan imtina edə bilməz.*~~

~~M a d d ə 4 . **Sığorta məbləğinin və sığorta haqqının minimum miqdarı**~~

~~Bu Qanuna uyğun olaraq hərbi qulluqçu on bir min manat məbləğində sığorta edilir.~~

~~Sığorta haqqı, sığortaçının komisyon mükafatları da nəzərə alınmaqla, sığorta məbləğinin 1 faizi miqdarında müəyyən edilir.~~

~~Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərarı ilə sığorta məbləğinin və haqqının miqdarı artırıla bilər.~~

[5] 3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə yeni məzmunda 4-1 – 4-4-cü maddələr əlavə edilmişdir.

[6] 20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 5-ci maddənin a)" bəndində "**həlak olduqda**" sözlərindən sonra mötərizədə "**öldükdə**" sözü əlavə edilmişdir.

20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 5-ci maddənin "b)" bəndində "**yaralandıqda (kontuziya aldıqda)**" sözləri "**xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 5-ci maddənin "c)" bəndində "**ilə**" sözü "**olduqda**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 5-ci maddənin "d)" bəndinin ikinci abzasında "**yaralandıqda**" sözü "**xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması nəticəsində**" sözləri ilə əvəz edilmişdir, "**pozulduğuna**" sözündən sonra mötərizədə "**xəstəliklə əlaqədar sağlamlığına ziyan dəydikdə**" sözləri əlavə edilmişdir, "**xidməti vəzifəsini yerinə yetirməyə**" sözləri "**hərbi xidmətə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 5-ci maddənin "d)" bəndinin üçüncü abzasında "**yüngül yaralandıqda**" sözləri "**yüngül xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması ilə əlaqədar xəstəlik nəticəsində sıradankənar hərbi xidmətə yararlı hesab edildikdə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 5-ci maddənin mətni yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Sığorta hadisələri baş verdikdə sığorta məbləğinin faizlə aşağıdakı sığorta ödənişləri verilir:~~

~~a) sığorta olunan xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman həlak olduqda (öldükdə) — 100 faiz;~~

~~b) sığorta olunan xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda, xəstələnməsi nəticəsində xidmətdən (toplanışdan) buraxıldıqdan sonra üç il müddətində öldükdə — 100 faiz;~~

~~c) sığorta olunan xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman itkin düşdükdə (məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda) — 100 faiz;~~

~~ç) xidməti vəzifəsini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar olaraq sığorta olunana xidmətdən (toplanışdan) buraxıldığı gündən üç il müddətində əlillik təyin olunduqda:~~

~~I qrup — 80 faiz;~~
~~II qrup — 60 faiz;~~
~~III qrup — 40 faiz;~~
~~d) sığorta olunan xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman:~~
~~ağır xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması nəticəsində, yaxud səhhəti pozulduğuna (xəstəliklə əlaqədar sağlamlığına ziyan dəydikdə) görə hərbi xidmətə yararsız hesab edildikdə — 25 faiz;~~
~~yüngül xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması ilə əlaqədar xəstəlik nəticəsində sıradankənar hərbi xidmətə yararlı hesab edildikdə — 5 faiz.~~

[7]
3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə 5-ci maddənin birinci abzasda "**4-cü**" sözləri "**4.1-ci**" sözləri ilə, "**məbləğinin**" sözü "**məbləğlərinin**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[8]
19 may 2020-ci il tarixli **108-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 12 iyul 2020-ci il, 134 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, 7, maddə 826**) ilə 5-ci maddənin birinci hissəsinin "ç" bəndinin birinci abzasında "**sığorta olunana əlillik təyin olunduqda**" sözləri "**sığortaolunanın əlilliyi müəyyən edildikdə**" sözləri ilə və həmin hissənin ikinci, üçüncü və dördüncü abzaslarında "**qrup**" sözü "**dərəcə**" sözü ilə əvəz edilmişdir.
3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə 5-ci maddənin beşinci abzasda ismin müvafiq hallarında "**həqiqi hərbi xidmət**" sözlərindən sonra ismin müvafiq hallarında "**(toplanış)**" sözü əlavə olunmuşdur.

[9]
22 iyun 2021-ci il tarixli **351-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 avqust 2021-ci il, 173, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 8 maddə 897**) ilə 5-ci maddəsinin birinci hissəsinin "ç" bəndinin ikinci abzasda "**I dərəcə əlilliyə**" sözləri "**orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına** " sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[10]
22 iyun 2021-ci il tarixli **351-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 avqust 2021-ci il, 173, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 8 maddə 897**) ilə 5-ci maddəsinin birinci hissəsinin "ç" bəndinin üçüncü abzasda "**II dərəcə əlilliyə**" sözləri "**orqanizmin funksiyalarının 61-80 faiz pozulmasına** " sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[11]
22 iyun 2021-ci il tarixli **351-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 avqust 2021-ci il, 173, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 8 maddə 897**) ilə 5-ci maddəsinin birinci hissəsinin "ç" bəndinin dördüncü abzasda "**III dərəcə əlilliyə**" sözləri "**orqanizmin funksiyalarının 31-60 faiz pozulmasına** " sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[12]
3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə 5-ci maddənin "d" bəndində üçüncü abzas dördüncü abzas hesab olunmuşdur və yeni məzmunda üçüncü abzas əlavə edilmişdir.
[13]
3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə 5-ci maddəyə yeni məzmunda ikinci hissə əlavə edilmişdir.

[14]
20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 7-ci maddənin birinci hissəsinin "a)" bəndinin dördüncü abzasında "**yaralanması (kontuziyası)"** sözləri **"xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.
20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 7-ci maddənin birinci hissəsinin c)" bəndinin birinci abzasında "**yaralanması"** sözü **"xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.
20 oktyabr 2006-cı il tarixli 169-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1007**) ilə 7-ci maddənin birinci hissəsinin ikinci abzasında "**yaralanmanın**" sözü "**xəsarətin (yaralanmanın, travmanın, kontuziyanın)**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.
2 oktyabr 2008-ci il tarixli 699-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 16 noyabr 2008-ci il, 257, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, 11, maddə 960**) ilə 6-cı maddənin birinci və ikinci hissələrində **"sığorta etdirənlər"** sözləri **"sığortalılar"** sözü ilə əvəz edilmişdir.
2 oktyabr 2008-ci il tarixli 699-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 16 noyabr 2008-ci il, 257, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, 11, maddə 960**) ilə 2-ci maddənin adında və mətnində, 5-ci maddənin birinci hissəsinin "a", "b", "c", "ç" və "d" yarımbəndlərində, 6-cı maddənin dördüncü hissəsində, 7-ci maddənin birinci hissəsinin birinci abzasında, "a" yarımbəndinin ikinci və dördüncü abzaslarında, ikinci və üçüncü hissələrində və 8-ci maddədə ismin müvafiq hallarında **"sığorta edilən"** sözləri ismin müvafiq hallarında **"sığorta olunan"** sözləri ilə əvəz edilmişdir.
21 dekabr 2010-cu il tarixli **38-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 18 fevral 2011-ci il, 38, "Azərbaycan" qəzeti, 20 fevral 2011-ci il, 40, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, 02, maddə 71**) ilə 7-ci maddəsinin ikinci hissəsində "**tədris məktəbləri**" sözləri "**təhsil müəssisələri**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.
03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 8-ci maddədə "**sərxoş vəziyyətdə hərəkət etdikdə**" sözləri "**alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya güclü təsir edən digər maddələrdən istifadə olunması nəticəsində sərxoş vəziyyətdə hərəkət etdikdə, habelə sığorta olunan və ya onun vərəsələri tərəfindən bu Qanunun 7-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda müvafiq sənədlər təqdim olunmadıqda**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.
03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 7-ci maddənin birinci hissənin "b" bəndinə yeni məzmunda üçüncü yarımbənd əlavə edilmişdir.
03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 6-cı maddəyə yeni məzmunda dördüncü hissə əlavə edilmişdir.
03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 7-ci maddənin birinci hissənin "a" və "b" bəndlərinin birinci yarımbəndlərində müvafiq olaraq "**notariat qaydasında təsdiq olunmuş**" və "**notariat qaydasında təsdiq edilmiş**" sözləri çıxarılmışdır. 03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 7-ci maddənin üçüncü hissə ləğv edilmişdir.
16 dekabr 2014-cü il tarixli **1130-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 6 fevral 2015-ci il, 28, Azərbaycan

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 2, maddə 73) ilə 6-cı maddəyə yeni məzmunda yeddinci hissə əlavə edilmişdir.

22 oktyabr 2019-cu il tarixli **1685-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 13 noyabr 2019-cu il, 251 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 11, maddə 1691**) ilə 7-ci maddənin ikinci hissəsindən "**və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış qoşun birləşmələrinin**" sözləri çıxarılmışdır və həmin hissəyə "**idarələri,**" sözündən sonra "**hərbi xidmət nəzərdə tutulmuş digər dövlət orqanları (dövlət orqanlarının strukturuna daxil olan qurumlar),** " sözləri əlavə edilmişdir.

19 may 2020-ci il tarixli **108-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 12 iyul 2020-ci il, 134 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, 7, maddə 826**) ilə 7-ci maddənin birinci hissəsinin "b" bəndinin ikinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Yeni redaksiyada deyilirdi:

~~əlilliyin təyin edilməsi haqqında (əlilliyin qrupu, səbəbi və təyin edilməsi tarixini göstərməklə) tibbi-sosial ekspert komissiyasının arayışının notariat qaydasında təsdiq edilmiş surəti;~~

3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə 6 – 8-ci maddələr yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 6 . **Sığortanın aparılması qaydası**~~

~~Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası müvafiq icra hakimiyyəti orqanları (sığortalılar) üçün bu məqsədlə hər il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş vəsait hesabına aparılır.~~

~~Sığortalılar hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortasını təmin etmək üçün onlara bu məqsədlə dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitdən tələb olunan sığorta haqlarının məbləğini hər il rüblər üzrə sığortaçıya ödəyirlər.~~

~~Sığortaçı hər bir müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına əvvəlki rübün icrasına dair hesabat təqdim edir.~~

~~Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası üzrə işlərin aparılması xərclərinə ayırmalar müvafiq sığorta haqlarının 10 faizi miqdarında müəyyən edilir.~~

~~Sığortaçı, yaxud onun ərazi bölmələri bu Qanunda nəzərdə tutulmuş şərtlərə və məbləğdə sığorta olunana və ya onun vərəsələrinə sığorta ödənişini müvafiq sənədləri aldığı gündən 7 gün ərzində verir.~~

~~Sığorta ödənişi verilmiş sığorta hadisəsi ilə bağlı yeni sığorta hadisəsi baş verdikdə əvvəl ödənilmiş məbləğ nəzərə alınır.~~

~~*Sığortaçı sığorta ödənişini bu maddənin beşinci hissəsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə ödəmədikdə, hər gecikdirilmiş gün üçün sığorta ödənişi məbləğinin 0,1 faizi həcmində dəbbə pulu ödəyir.*~~

~~M a d d ə 7 . **Sığorta ödənişlərinin alınması üçün tələb olunan sənədlər**~~

~~Sığorta ödənişlərinin alınması üçün sığorta olunan, yaxud onun vərəsələri dövlət sığorta orqanlarına və ya yaşadığı ərazi üzrə həmin orqanın bölmələrinə müəyyən olunmuş formada ərizəsi və şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi ilə birlikdə aşağıdakı sənədləri təqdim edir:~~

~~a) həlak olması (ölüm) halında;~~

~~sığorta olunanın ölümü haqqında müvafiq icra hakimiyyəti orqanının notariat qaydasında təsdiq olunmuş şəhadətnaməsinin surəti;~~

~~vərəsəlik hüququnu təsdiq edən sənəd;~~

~~sığorta olunan xidmətdə (toplanışda) olduğu zaman xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması, xəstələnməsi nəticəsində xidmətdən (toplanışdan) buraxıldıqdan sonra üç il müddətində öldükdə yuxarıda göstərilən sənədlərdən əlavə, həkim komissiyasının həmin faktı təsdiq edən rəyi;~~

~~b) əlillik halında:~~

~~*"Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.1-ci maddəsinə uyğun olaraq qəbul edilmiş qərarın surəti;*~~

~~hərbi bilet (yaxud onu əvəz edən sənəd);~~

~~sığorta olunanın həqiqi hərbi xidmətdə olarkən xəstələnməsi və ya xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması faktını təsdiq edən hərbi həkim komissiyasının qərarının surəti;~~

~~c) ağır, yaxud yüngül xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması halında:~~

~~xəsarətin (yaralanmanın, travmanın, kontuziyanın) dərəcəsi və səbəbi haqqında hərbi-həkim komissiyasının arayışı;~~

~~ç) hərbi qulluqçunun səhhətinin pozulmasına görə xidməti vəzifəsini yerinə yetirməyə yararsız hesab edilməsi halında:~~

~~xəstəlik vərəqəsindən çıxarış;~~

~~hərbi bilet (yaxud onu əvəz edən sənəd).~~

~~Müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış qoşun birləşmələrinin hərbi hissələri, müəssisə, təşkilat və idarələri, *hərbi xidmət nəzərdə tutulmuş digər dövlət orqanları (dövlət orqanlarının strukturuna daxil olan qurumlar),* hərbi təhsil müəssisələri sənədlərin rəsmiləşdirilməsində və sığorta ödənişlərinin alınmasında sığorta olunanlara, yaxud onların vərəsələrinə kömək etməlidirlər.~~

~~sığorta olunanın və ya onun vərəsələrinin sığorta ödənişinin alınması üçün sığorta hadisəsi günündən üç il keçənədək sığorta orqanlarına müraciət etmək hüququ vardır.~~

~~M a d d ə 8 . **Sığorta ödənişinin verilməsindən imtina**~~

~~sığorta olunana və ya onun vərəsələrinə sığorta məbləğinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edilir: sığorta edilənin sığorta hadisəsi ilə birbaşa bağlı olan qəsdən cinayət törətdiyi barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü olduqda, yaxud sığorta edilən alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya güclü təsir edən digər maddələrdən istifadə olunması nəticəsində sərxoş vəziyyətdə hərəkət etdikdə, habelə sığorta olunan və ya onun vərəsələri tərəfindən bu Qanunun 7-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda müvafiq sənədlər təqdim olunmadıqda.~~

[15] 3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə yeni məzmunda 8-1-ci və 8-2-ci maddələr əlavə edilmişdir.

[16] 03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491**) ilə 9-cu maddənin ikinci hissəsində "**Qanunvericiliyinə uyğun olaraq**" sözləri "**Mülki, İnzibati Xətalar və Cinayət məcəllələrində nəzərdə tutulmuş hallarda** " sözləri ilə əvəz edilmişdir.

4 mart 2016-cı il tarixli **149-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 13 mart 2016-cı il, 57 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, 03, maddə 415**) ilə 9-cu maddənin birinci abzasında "**dövlət sığorta**" sözləri "**maliyyə bazarlarına nəzarət**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

3 dekabr 2021-ci il tarixli **418-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1317**) ilə 9-cu maddə yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~*M a d d ə 9 . **Nəzarət və məsuliyyət***~~

~~*Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortasının vaxtında və düzgün aparılmasına müvafiq icra hakimiyyəti orqanları və maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı nəzarət edirlər.*~~

~~*Bu Qanunun müddəalarının pozulmasına görə müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının, dövlət sığorta orqanlarının və onların bölmələrinin rəhbərləri və digər vəzifəli şəxsləri Azərbaycan Respublikasının Mülki, İnzibati Xətalar və Cinayət məcəllələrində nəzərdə tutulmuş hallarda məsuliyyət daşıyırlar.*~~

[17] 23 noyabr 2001-ci il tarixli 219-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, 12, maddə 736**) ilə 10-cu maddə çıxarılmışdır.

[18] 24 iyun 2005-ci il tarixli 948-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, 8, maddə 692**) ilə 11-ci maddədə "**mübahisələrə məhkəmə qaydasında baxılır**" sözləri "**mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada, o cümlədən məhkəmə qaydasında həll edilir**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

03 dekabr 2013-cü il tarixli **832-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **("Respublika" qəzeti, 26 dekabr 2013-cü il, 285, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 12, maddə 1491)** ilə 11-ci maddədə "**qanunvericiliyi**" sözü "**qanunları**" sözü ilə əvəz edilmişdir.